

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . 8 korona. — Félévre . 4 korona.
Negyedévre . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:
BÁRVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40 fill.

A beteg emberiség.

Lehetetlen, hogy meg ne borzadjon az ember azokon a statisztikai kimutatásokon, a melyeket egészségügyi lapok közölnek olykor, a beteg emberiségről. A kórházak valósággal zsufoltak. Budapesten valósággal törni kell magát a beteg embernek jogáért, hogy felvegyék; valósággal könyörögve kell oda kiállítani a mentő társadalomnak:

Társadalom! én is élni akarok, kérlek Téged, ne ölj meg!

A tuberkulotikus osztályon minden ágyon fekszik egy beteg. Annyira teie van, mint egy forgalmas korcsma. A kettő között összefüggés is van. Amíg százával járnak fogyasztani az alkoholt: a kórházakban sem lehet könnyű szerrel helyet kapni.

A női osztályok is szerfelet túlszufoltak. A nők fele lábon jár, de hány beteg van ezek között, a kik a mellett, hogy szenvednek még anyai szerepüket is betöltik, sok gyötrődéssel sok panaszkodással. Fizikai lehetetlenség, hogy beteg fának egészséges gyümölcse legyen, a jövő emberi generáció erős testalkattal induljon az élet harcának.

De nemcsak a beteg szülők szaporítják a testi degenerációt, hozzájárul ehhez a szellemi túlterhelés is, a mi szociálpolitikai szempontból a legképtelenebb gazdasági rendszer az állami élet fenntartásában.

Figyeljük csak meg az iskolai túlterhelést. A prelegáló tanár meg se gondolja, hogy mikor ő trigonometriai tételket vezet le, hogy előadásának felfogásához egyforma méretű agyak kelljenek. Micsoda szellemi produkció kell ahhoz, hogy az a szegény fiu anynyi latin leckét, annyi matematikai képet vésson a fejébe!

Ezzel szemben lehetne valaki a ki azt mondhatná: hogy a ki nem bírja ki ezt a szellemi tornát, hát Uram Isten menjen el suszter inasnak. A csírizes tál nem olyan nehéz. Van elég gazdag fiu, tanuljanak azok. Igen ám, de a gazdag fiúnak is megvannak a maga szellemi torturái.

A gazdag fiúk nemcsak logaritmusokkal és pszichológiával foglalkoznak, hanem szabad óráikban franciát, angolt tanulnak, naponta 2—3 órát zenélnek, úgy, hogy egy ifju ember napi 10—15 órát tölt örökös szellemi munkában.

Innen van, hogy a hussal-borral

táplálkozó gazdag tanulók között is igen sok a rossz tanuló: mert a túlságos szellemi foglalkoztatás megtámadja az idegrendszert és ez nem képes a nagy reagáló erőnek ellenállani.

Mindezek előidézik az idegességet. És Uram Isten, hány ideg beteg ember van a kórházakban és szanatoriumokban. A legtöbb idegbeteget a szellemi megerőltetés viszi a kórházakba, sokszor ez teríti le a boncoló asztalra.

Persze: a tanulástól megcsömörlött ifjuság mihelyt a tanulástól megszabadult, siet kiaknázni az öröm forrásait. Ez is hány beteget ad a kórházaknak.

Még a falusi nép egészsége mondható ideálisnak. Bár a rossz gazdasági esztendő azok egészségre is káros hatással vannak és az alkohol fogyasztása itt is rémesen pusztít és gyilkol.

A jobbák kötelessége, hogy a népet kiragadják a romlásból. Mentől több agitáció, annál több a siker.

A kivándorló országban súlyos feladat, hogy az itthon maradt nép egészségét ápoljuk, mert a magyar nemzet dicsőségben csak úgy növekedik, ha minden embernek különb fia lesz, mint az apja volt.

A végzet.

Irta: **Fehér Jenő.**

— A „Délsomogy“ eredeti tárcaja. —

Négyen ültünk, fiatal emberek. Lénárd barátom társalgójában. Az imént elköltött pazar ebéd után kényelmesen mélyedtünk bele a ruganyos borszékekbe. és feketekávékat szűrösölgetve, isteni gondtalansággal eregettük a levegőbe a szivarfüstöt.

Közbe beszélgettünk is. Természetesen az asszonyokról. Mi egyébről is beszélhetné négy legény ember, a kik közül a legidősebb harminchárom, a legfiatalabb huszonnyolcz éves. Aztán meg az asszony történetei mellett, hogy izgatók, rendkívül változatosak is. Persze, az ilyen elbeszélések-nél gyakran a fantáziánkat is segítségül hív-

jük, mert csak úgy tudjuk a történetket kelő érdekességgel felruházni.

A beszéd fonalát Pál vette fel, a kit fiatalos, tejfehér arcáért, naivul csodálkozó nagy szeméiért Bébének hívtunk.

— Asszonyokat csábítani, azt tudtok valamenyien — mondá trefás szemrehányással — de melyiktek mondhatja el magáról, hogy visszarántott egy asszonyt az örvény széléről az utolsó pillanatban, akkor, amikor bűnös szerelmében már lehunyta a szeméit, hogy a csábító mélységbe ugorják?

— A ki ilyet elmondhat magáról — szólt mosolyogva Sándor — bizonyára csak egy lehet közöttünk, és ez te vagy, Bébé.

Bébé önérvényesen pödörte meg vékony szöke bajuszát.

— Tudjátok, — mondá, — nem vindi-kálhatom az érdemet egészen magamnak.

Két hatalmas segítő társam is volt: a véletlen és a babona.

— Halljuk hát — nógattuk valamenyien Bébét — a történet érdekesnek ígérkezik, és ha nem köt a diszkréczió . . .

— Óh, a neveket el kell hallgatnom. A becsületszavam köt. Külömben, azt hiszem, a szereplőket úgy sem ismeritek, s így a nevek teljesen irrelevánsok. Halljátok hát!

Nemrégiben néhány napi szabadságot kaptam, — kezdé elbeszélését Bébé — s minthogy tudomástok szerint — szenvedélyes turista vagyok, egyenest a Tátrába mentem. Az első stációm Csorbató volt, ez a vadregényes, gyönyörű hely, a honnét bő alkalma nyílik a hegymászonak szenvedélye kielégítésére. Csorbatón csak egy éjszaka-t töltöttem, s másnap már kora hajnal-

Pontos kiszolgálás!

Előre haladott idény miatt az összes mosó batist és delain mélyen leszállított árban.

Maradékok fél árban.
HEISLER FERENCZ és TÁRSA
Uri Női és férfi divat üzletében SZIGETVÁROTT.

Szabott árkai!

Hirek a városházáról.

A perzselő nap sugarai erősen tüzeltek a tanácsterem rozoga zsallura. Daczára ennek a képviselő-testület tagjai élénk vitát folytattak másfélórán át. Nagy volt az érdeklődés. Hogy is ne; mikor a lernai kigyót, a vízvezeték ügyét tárgyalták a legutóbbi ülésen is. Isten tudja hányadszor.

Miután a legjobb dolog ilyen hőségben vízben tárgyalni, ezért is időztek ily soká e tárgynál, míg a többi dolgokon hamar át-estek.

Am lássuk mi történt?

Az előadói javaslat szerint a község anyagi hozzájárulása a vízvezetékhez nem szükséges. (Majd meglátjuk? szerk.) mert 47-en jelentkeztek eddig, akiktől beszédendő vízdíjából a vízvezeték felveendő 40000 korona kölcsön kamata és törlesztése is kikerül. A kölcsönt 50 évre veszik fel. A városbíró már kiakarta mondani a határozatot, hogy meg van a vízvezeték. — De többek hozzá szólása után szerencsére nem hamarkodták el a dolgot és kimondták, hogy a javaslatot, melyben a vízdíjknak akkénti biztosítása is foglaltatik, (igen helyesen), hogy azt 50 évre mint szolgalmi jogot bekebelezik stb. Nemkülönb a szabályrend. tervezet kinyomatják s ezeket áttanulmányozás czéljából kiosztják a képviselő testület tagjai között és csak ezután határoznak végérvényesen. Szeretnénk, hallani még azt is hogy mi lesz akkor, ha csatornázni kell? De nem firtatjuk tovább e dolgot, nehogy azt mondják, hogy mi a haladásnak meggátolói vagyunk. — Pedig dehogy, csak tovább látunk az orrunknál s nem hagyjuk magunkat senkitől félre vezetni.

Am csinálják meg. Tegyenek úgy mint jönnek látják. Hiszen nagyon sok okos ember van a kupaktanásban.

A régi iskolai épületet lakásokká fogják átalakítani és bérbeadják. Ezen célra 14000 K kölcsönt vesznek fel. Ezt egyhangulag megszavazták.

ban utnak indultam Széplak felé. Az idő borus volt. Köröskörül a hegyek ormán sűrű felhők ültek és halk eső szitált; távol egy lelket se láttam. Mintegy másfél órai gyaloglás után azonban a felhők szétfoszlottak, a nap kisütött és én akadálytalanul merülhettem el a táj szépségeinek szemléletébe. Az országút melletti ösvényen balagtam s a vidék minden poézise mellett is élvezettel gondoltam a széplaki vendéglőre, amely hivatva lesz korgással jelentkező gyomromot is kielégíteni.

Egyszerre közeledő lovak csengőit hallottam. Hátra tekintettem. Hintó közeledett. Bérélt kocsí volt, köröskörül nyitott, csak a tetején volt valami rojtos szürke vászon, hogy a napsütés ellen védje az utast. Megállottam. A hintó egyre közeledett. Már tisztán láttam. Magános nő ült benne. Fialat

A kölcsönt ideiglenesen egy helyi pénzintézetből, de biztosan tudjuk, hogy a szigetvári takarékpénztártól veszik fel. S ha a vízvezeték ügye esetleg dülőre jut, úgy azal együtt egy fővárosi pénzintézetből fogják mind az 54000 koronát kölcsön kérni. — (Nem baj! Fürdők nincsen! Se baj! De vízvezetékkel uszunk be az adósságba. Ez se baj!) szerk.

Tárgyalták még a rendőrbiztos és a rendőrök fizetés emelés iránti kérvényét. Mi belátjuk, hogy a mai drágaságban s nehéz megélhetési viszonyok között meg kellett, hogy adják nekik a havi 10 kor. fizetés emelést, mert ez méltányos is. — Így új évtől kezdve a rendőrbiztos fizetése lesz: 720 kor. 160 kor. lakbér és 160 kor. ruhaátalány. A rendőröké: 600 kor. fizetés, 42 kor. ruhaátalány és 1 hold szántóföld a várostól. Ezt a képviselőtestület jóvá is hagyta.

Ezután Kovács János fogyasztási adóbeszedő fizetésemelés iránti kérvényét elutasították.

Nemkülönb elutasították a Nőegyletet is azon merész kérelmével, hogy a város menház segélyt adjon. Minek ide Gorkij-féle menedékhely? — Mikor van már proletár nevelde is. Különb Szigetvár úgy is elég szépen segélyezi szegényeit, sőt sok helyet még lakbért is fizet. — De formálisan koldus asilumot létesíteni itt, hol nemsokára az adózó polgárok is koldusbotra jutnak, tényleg fura és nevetséges dolog lenne.

Az asfalt részvény társaság azt ajánlotta, hogy még 10 évig bizonyos pausaleért hajlandó a vasuti utcai kocsí utat jókarban tartani. — Ebben az ügyben végleges határozat nem történt, mert a pausale túl magasnak találják és tudni akarják, hogy szükség esetén 10 év elteltével, ha szükséges, hogy egészen újból meg kell csinálni az utat, — megcsinálja-e a társaság? Ez ügy tehát még függőben van.

A községi vadászterület bérlete, még csak jövő év aug. 15-én jár le és igazság szerint nem egy évvel előbb kellene bérbe

adni, mint azt a jelenlegi bérlő kívánja, azért mert ezt eléggé indokolni sem lehet.

Mégis daczára annak, hogy nagy vita volt 7 szótöbbséggel azt határozták, hogy ne jövőre, hanem még az idén történjen a bérbeadás. Annyi bizonyos, hogy ha esetleg újból nem a régi bérlő veszi ki, úgy e határban a vadnak még irmagja sem marad, mert kipusztítja mind. S ezért sem kellene a bérbeadást most eszközölni.

Ezután több apróbb dolgok, illetőségi és települési ügyek elintézése után a közgyűlés véget ért. S a városatyák gondterhes izzadó homlokukat törölgetve. lihegve botolgtak le a lépcsőkön.

Elfogott szélhámós.

Sikkasztó segédjegyző.

— Saját tudósítónktól. —

Elszomorító eset, hogy már egy 19 éves ifju fokról-fokra sülyed a bűn és gazság fertőjében mindaddig, míg teljesen elzüllik és nem tud menekülni az cloakából s lesz belőle szélhámós, csaló, sikkasztó gazember, ki előtt mindig nyitva áll a börtönajtó.

Ilyen fekély a társadalomban Béles József mezőkereszturi (Bihar m.) illetőségi segédjegyző is, ki bebarangolta már az egész országot s pár napja, hogy a közeli Apáti községbe került mint segédjegyző Kenedi Károly körjegyzőhöz. A jegyző már másnap adót szedni küldte Schindler István községi bírót az új segédet. Be is folyt aznap 62 korona, mely összeget a bíró, hogy a jegyzőnek kézbesítse, — átadta neki. Azonban az ipse jónak látta a pénzt elsikkasztani és aznap este Szigetvárra szökött. Másnap reggel pedig vasuton elutazott. A feljelentés folytán értesült szigetvári esendőség többfelé köröző táviratot küldött. Ennek folytán sikerült is szerdán éjjel 12 órakor a n. kanizsai

úgy látszik, a legközelebbi postaállomáson föl akarta adni.

— Elolvastad? — kérde Sándor, aki a történetet feszült figyelemmel halgatta.

— El, — mondá Bébé.

— Kinek volt címezve? — kérdeztem ér.

— Hiszen hallottad — szolt közbe Lénárd, — hogy a neveket nem árulhatja el.

— Kár, — mondá Sándor — ez sokat levon a történet érdekességéből, sőt — tette hozzá ironikusan — még a hitelességből is.

— Sajnálom, — szolt Bébé — még ez a megjegyzésem sem oldhat fel a becsületzavam alól.

— De hát kinek kötötted le annyira a becsületedet?

— Annak a hölgynek.

— Tehát megismerkedtél vele?

Mit igyunk?

Az elsőrendű természetes szénsavas natrontartalmu ásványvizet, a mohai

Vegyvizsgálatok s ajánlatok az Ágnes-forrást az orvosok előtt nagyon kedvelt gyógyszerre tették hamarosan óriási rámban kerültek ki orvosi bizonylatok: dr. Ketty, dr. Stamborsky, dr. Berger, dr. Naundorf, dr. Borchardt, dr. Akantisz, dr. Blodig, dr. Fischer, dr. Mosetig, dr. Rust, dr. Werner, dr. Gebhardt dr. Balogh, dr. Varga, dr. Szabó, dr. Scipiadés, dr. Moravcsik, dr. Glaser, dr. Markosfalvi, stb.-ektől, a kik az Ágnes-forrást a legmelegebben ajánlották: ideges gyomorbetegségeknél, chronikus gyomorhurutoknál, főleg karisbadi kura után, csontagyulásnál, angolkornál, veselé és hólyagbetegségeknél, étvágytalanságnál, vérszegénységnek, mint óvszert fertőző betegségek ellen (tífus, cholera stb.) Háztartások számára másfél literenél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél, sőt a szódavíznek is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse. nagyobb vidéki városokba lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség — Kapható minden fuzárüzletben és elsőrangú vendéglőben.

ÁGNES-

forrás, mert föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen hanem a benne foglalt gyógsóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, legcső-, és húgyszervi betegségeknek.

— **A körorvosok államosítása.** A belügyminisztertől sürgős megkeresés érkezett az összes alispánokhoz, amely szerint 10 nap alatt terjesszék föl a megyében működő körorvosok neveit, működési körüket, továbbá fizetésük és utátalányuk összegét. E statisztikai adatok beszerzése azért vált szükségessé, mert — amint megbízható helyről értesülünk — sürgős és komoly tanácskozások folynak a körorvosi állások államosítása ügyében.

— **Ártézi kut furás.** Babócsa község képviselőtestülete elhatározta, hogy ártézi kutat furat és megkereste Somogyvármegye törvényhatóságát, hogy a furás költségeit fedezze.

— **Késelő cziterás.** Vigan voltak a legények a Bűrűshöz tartozó Küli pusztán. Nótáztak és kurjongattak is közbe-közbe és vidáman járták a csárdást, mert szépen pengett a Csillag Jóska cziterája mindaddig, míg Fritz János tánczba nem vitte Göbölös Julcsát. Erre megszakadt a nóta. Összevissza pengett a czitera és pedig azért, hogy ne táncolhasson a Jancsi a Julcsával, mert a cziterás szerelmes a lányba és szörnyen féltékeny rá. Észre vette ezt Fritz Jancsi és rászolt, hogy rendesen játszon — de hiába. Dictum factum a dolog vége az lett, hogy a cziterás méregbe jött, kezében pedig megvillant a somogyi bicska és egy pillanat alatt Fritz Jancsi vére csöpögött le róla. A súlyosan megsérült legényt beszállították a szigeti kórházba. A féltékeny vérengző cziterás meg a büntető bíróság elé kerül.

— **Hamis mérlegsúlyok.** Feljelentés folytán az előjárásnak tudomására jutott, hogy a szigetvári mezőn az egyik gözcseplőgépnél a tizedes mérleghez hibás súlyokat használnak. Ennélfogva Pandurits István helyettes bíró és Nicsovics Vazul mértékhibeletesítő a helyszínén a vizsgálatot megejtették és Mód István zárdori lakos cseplőgép tulajdonosnál 4 db. hibás súlyt találtak, melyeket elkoboztak és Módot feljelentették a főszolgabírósnál. A többi gépeknél a súlyok rendben találtattak.

— **Verekedés.** Pál János és Mihály tóti pusztai lakosok a napokban Nemes Jánost véresre verték. A verekedőket feljelentették a bíróságnál.

visszaadhatom.

Átnyújtottam a levelezőlapot.

A szép asszony mélyen elpirult.

— Jaj Istenem! — dadogta. Egyebet nem tudott szólni.

A szünetet felhasználtam és bemutatkoztam. Csak akkor jött meg a szava.

— Köszönöm, — mondá. Majd halkán ezt kérdezte:

Elolvasta?

— El. Nem tagadom.

— Ugy-e, nagyon, nagyon rossz asszonynak tart?

— Isten ments! — tiltakoztam.

Oh igen, tudom, Ön rossznak tart. Pedig, ha tudná, mennyi ideig küzködtem magammal, a míg ezt a néhány sort megírtam és hogyan dobogott a szívem, a mikor több más levelezőlappal együtt ezt is bedobni véltem a postaszekrénybe. Furdalt a lelkiismeretem és sokat adtam volna érte, ha meg nem történté tehettem volna a dolgot, de gyengének éreztem magamat ahhoz, hogy a meghívást visszavonjam. Azonban most, hogy visszakaptam . . .

— **Szomorú ébredés.** Jakab Imre istvándi-i lakos a napokban Szent-Lőrincen járt, ahol Hübner József koresmájában ivott. A sok ital meg ártott Jakabnak, aki tántorogva ment ki a kertbe, ahol el aludt. Ezt a körülményt fölhasználta Dornlek Józsefné, aki a mélyen alvó részeg zsebeit kikutatta és meglopta. Mikor Jakab fölébredt, üresen találta a zsebeit, amiért lármát csinált. A gyanu rögtön Dornlekné ellen irányult, mert más az időben nem fordult meg a kertben. A csendőrség ez alapon megejtette Dornleknénél a házkutatást, azonban az mi eredménnyel sem járt. A vizsgálat tovább folyik.

— **Adófizetés.** A vármegye kir. adóhivatalában július hónap folyamán a kir. pénzügyigazgató jelentése szerint a következő állami egyenes adók folytak be: A kaposvári kir. adóhivatalnál 136,685 kor. 02 fillér, a szigetvárinál 156,822 kor. 45 fillér, a csurgóinál 79,418 kor. 62 fillér, a lengyeltőinál 28,648 kor., 78 fillér, a marcalinál 46,852 kor. 67 fillér, a nagyatádinál 94,153 kor. 48 fillér, a tabinál 23,508 kor. 02 fillér. Az összes adóhivataloknál együttvéve befolyt 566,089 kor. 04 fillér. A mult év ugyane hónapjában 544,668 kor. 01 fillérrel kevesebb folyt be, mint az idén.

— **Egy ev. ref. templom eladása.** A kaposvári ev. ref. hitközség nemrég pályázatot hirdetett templomának és lelkészlakának eladására. A beérkezett ajánlatok közül a legtöbbet ígérő 31.000 koronát ajánlott a templomért és lelkészlakért.

— **A barcsi ártézi kut.** Már jeleztük, hogy Barcsan ártézi kutat fúrnak. A furási munkának már van is eredménye. Ugyanis 260 méter mélységben bőségesen találtak vizet. Az a baj csak, hogy a fölszökő víz a föld színe alatt 20 centi. éterrel megáll. Ezen úgy fognak segíteni, hogy a kutat körülvevő 2 méter magasságu dombot elhordják.

— **A házalás beszüntetése.** Mint értesülünk, a kereskedelmi kormány rendeletet bocsájt ki legközelebb, melyben végkép eltiltja a községekben és a városokban egyaránt az iparcikkkel való ugynevezett házalást.

A mondat befejezésül darabokra tépte a levelezőlapot.

Azután hálás szemekkel fordult hozzám:

— Először életemben tántorodtam meg. És önnek köszönhetem, hogy becsületes asszony maradok.

— Tehát nem hívja meg X. urat, — kérdeztem megindultan?

— Esküszöm, hogy nem. Ez az Isten ujsa volt!

— Babonás?

— Hiszek a végzetben. És jó akarok lenni. Köszönöm.

— Csak a végzet eszköze voltam, — mondottam, — hálás vagyok neki, hogy alkalmat adott, jó dolgot cselekednem.

— Igérje meg, — szölt bucsuzáskor Y. asszony, — hogy soha senkinek el nem árul.

— Becsületszavamra ígérem, — mondám ünnepélyesen. Megmondta a nevét, Elváltunk.

Y. asszonyt azóta nem láttam . . .

— **A gazdatisztek vizsgája.** A régi jó időkből maradt még jó néhány gazdatiszt, akik oklevelet nem szereztek. A változott viszonyok ma már gazdatiszti minősítést kívánnak és ezek is megóhajtják szerezni az erről szóló bizonyítványt. Ezen vizsgálatokra nézve a földmivélsügyi miniszter eddig nem intézkedett, ujabban azonban a gazdatisztek gyakorlati vizsgájára szabályzatot dolgozott ki és ezt megküldte mihez tartás végett a törvényhatóságoknak.

— **Kocsival, lóval megszökött.** Mint lapunknak jelentik, Szántó József kaposvári születésű 20 éves kocsislegény Kohn Gyula siklósi lakos (a szigetvári tejesarnok tulajdonosánál) volt alkalmazva és f. hó 4-én a szántóföldről a gazdája kocsiján annak két lovával megszökött. A nyomozás folyamán kiderült, hogy a tolvaj kocsis Terecseny pusztán egy svábbal egy könnyű kocsiórt elese-relte az egyik lovat és kocsit s ezután tovább szökött. A csendőrség mindazonáltal bizik, hogy a tettet mielőbb sikerül elfogni.

— **A fogház lakói** A kir. ügyészség jelentése szerint a kaposvári fogházban július hónap folyamán a foglyok száma a következő volt: Jogerősen elítélt férfi 58, nő 9; főlebbezés alatt levő férfi 2; vizsgálati fogoly, férfi 10; összesen 79 fogoly.

— **Aki sokra akarja vinni** a közpályán, aki szerepelni óhajt és bő tanulságot akar meríteni, az ismerje meg a rómaiak nagy férfainak életét, azok kitűnő példával szolgálhatnak arra, mennyit szabad, mennyit kell és mit tilos merészeln. Ennek legjobb tanulsága Julius Cézár, melyet ép most ismert az Endrei Zalán-féle Világ Történelme, melynek füzetei folyton ugyanazzal a szép és bő tartalommal jelennek meg most is, mint a munka megindulásakor. A munkából készségesen küld ingyen mutatványszámot a Világ Történelme kiadóhivatala VI., Aradi-utca 8.

Borzalmas tüzhálál.

A gyorsforraló áldozata.

Összeéget asszony.

— A Délsomogy“ tudósítójától. —

Iszonyu kinok közt lelte halálát a Drávafokhoz tartozó Fenék-pusztán egy öreg asszony. A megrendítő tragédia részletei a következők:

Már huzamosabb idő óta tartózkodik apósa birtokán Fesztl Rajmund 62 éves nyugalmazott honvéd őrnagy, Carola nevű leányával. Az após pedig Pécsen lakik s özv. Brenkusz Jakabné szül. Samuel Berta 68 éves házvezetőnő visel gondot az öreg urra, ki nemrég fürdőre utazott s házvezetőnőjét pedig Fesztlékhez küldte a pusztára, addig míg ő visszajő.

Szombaton ért fenékre Brénkusz Jakabné s a házi dologban segédkezett Carola kisasszonynak. Hétfőn azonban megtörtént a katasztrófa. Az öreg asszony a konyhában a takaréktűzhelyen levő gyorsforralón kávét akart melegíteni s amint a 2 kilós spirituszos kanából ismét öntött a gyorsforralóba, állítólag abban már előbből egy kis égő parázs maradt benn, mitől a spiritusz meggyuladt a láng becsapott a kanába s azt szétrobantotta.

vasuti állomáson az ott levő ügyeletes esendőrnek a sikkasztót elfogni, ki büntetést a legnagyobb cinizmussal be is ismerte.

A megmotozáskor az elsikkasztott 62 koronából, még 34 kor. 87 fillért találtak nála. Másnap Szigetvárra kísérték.

A további nyomozás folyamán kiderült, hogy az illető egy notorius szélhámos, a ki *Kisfaludy* Gyula túske sztl. györgyi körjegyzőnél volt legutóbb alkalmazásban, hol a reábizott marhapassusokból 24 koronát sikkasztott. Ugyancsak a jegyzőt és másik segédjét is megkárosította, sőt még váltót is hamisított. Nemkülönben *Lang* budapesti ke-rekpárraktárostól egy 250 kor. értékű kerékpárt rendelt, melyre 50 koronát fizetett s kétszázzal még adós maradt. Az így kieselt kerékpárt Kaposváron 55 koronáért elzálogosította, midőn ott esavargott.

A vallatás és nyomozás még folyik s tudja Isten mi minden fog még kiderülni az elzüllött fraterről, ki nem kerüli el gaztetteiért a büntető igazságszolgáltatás sujtó kezét.

H I R E K.

Pesti rigmusok.

Augusztus.

Augusztus hónap! itt vagy újra,
Bár nem szerettelek soha,
És a tizenkettő közül te
Ballagsz leglassabban tova.
Téged testtel, lélekkel utál
A hétnek krónikása mind,
Mert benned nem történik semmi
Évezredek óta rendszerint.

A krónikák véznák, soványak,
Táplálékot nem adsz nekik,
A verselőkkel nem törődöl,
Hogy tárgyukat honnét szedik;
Minek is vagy hát, a világon,
Ha ily sivár az életed?
Kitérőlném, ha rajtam állna,
A naptárból a nevedet.

— Kérlek, — mondá Lénárd — ne szakítsd félbe Bébét. Halljuk tovább!

— Tehát — folytatá Bébé — a levelezőlapot elolvastam. Hogy kinek volt címmezve? Mondjuk, hogy X. urnak, a hölgyet pedig nevezzük egyszerűen Y. asszonynak. A levelezőlapon, amely — ha jól emlékszem — a Poprádi tavat ábrázolta, ez állott:

Kedves Barátom! A férjem elutazott. Egyedül vagyok. A mit annyiszor hiába kért tőlem, megengedem: jöhet. Tehát au revoi-re!

Aláírás nem volt rajta. X. ur bizonyára amugy is tudta volna, kinek a kezeirása ez a levél. Gondolkoztam, hogy mit tevő legyek vele. Széttépjem? Bedobjam a legközelebbi postán a levélszekrénybe? Vagy pedig kísértsem meg visszaadni annak, aki elveszítette? Rövid töprengés után az utóbira határoztam el magam. De hogyan? Hiszen azt se tudtam, hova lett ez az asszony? Utjának hol volt a célja? És ki tudja vajjon megismerem-e még? És ha igen, nem fogja-e tolakodásnak venni, ha átnyujtom neki ezt a levelezőlapot, amelyről bizonyon fölteheti, hogy elolvastam? Minderre gondoltam, s mégis megmaradtam azon el-

De most még itt vagy egyelőre,
Hát számot kell vetnem veled,
És kinnal versbe szedtem, ime,
A mi van, azt a keveset.

Tudjátok meg hát, hogy meleg van,
Hogy rekkenő itt a meleg,
És hogy . . . hogy . . . ejnye mi is van még?
Ja, . . . izzadnak az emberek!
És hogy . . . pardon . . . nem jut eszembe
Igen . . . igen . . . a parlament,
Készséggel megszavazva mindent,
A minapában hazament.

Vérző szívvel írom le ezt most,
Mert jövő héten ez se lesz,
S nincs is remény, hogy ez unalmas
Csöndet zavarja bármí nosz.
De mindegy! . . . a tudat vigasztal,
Hogy egy héti nem verselek,
S jövő héten panaszom újra,
Mily rekkenő nagy, a meleg!

Fenő.

— A vármegyei függetlenségi és 48-as párt új elnöke. A Somogyvármegyei függetlenségi és 48-as párt augusztus hó 5-én este 7 órakor a kaposvári függetlenségi és 48-as kör helyiségében ülést tartott. A közgyűlést *Madarász* Andor alelnök nyitotta meg. A főispánná kinevezett *Kapotsfy* Jenő helyére a vármegyei függetlenségi és 48-as párt enökül *Széchényi* Aladár grófot választotta meg, aki szép beszéddel köszönte meg a megtiszteltetést s ígéretet tett, hogy azt a zászlót, amelyet kezébe adtak, fennen lobogtatja, hogy összetartással kiküzdhezzük hazánk teljes függetlenségét.

— **Uj t. b. főszolgabírók.** A főispán dr. *Perezel* Győző szigetvári és *Bárány* Sándor lengyeltői szolgabírákat tiszteletbeli főszolgabírákká kinevezte. Ószintén gratulálunk a két derék hazafias főszolgabírónak ezen jól megérdemelt kinevezéshez.

— **A turbéki bucsu szerdán** Nagy-Boldogasszonynapján lesz az ujonnan átrestaurált templomban. Ha az idő kedvező marad úgy messze vidékről sereglenek ismét ide a katolikus hívek e hírneves bucsujáróhelyre.

határozásom mellett, hogy a levelezőlapot — ha lehet — átadom jogos tulajdonosának. Nem azért, mintha azt remélnm volna, hogy a kellemetlen baleset talán jobb gondolatokra téríti Y. asszonyt, mert hiszen, mikor a levelezőlap hiányát észreveszi, nyomban másikat írhat X. urnak. De tudja Isten, izgatott a dolog.

Széplakon már nyomát se találtam az asszonynak. Villásreggeliztem, s folytattam utamat Tátrafüred felé. Délután érkeztem Füredre. Itt nyomra akadtam. Ráakadtam arra a hintóra, amely a szép asszonyt hozta. Tehát itt van. A kocsis éppen a lovait itatta. Beszédbe ereszkedtem vele.

— Nem maga volt ma Csorbatón? — Kérdeztem.

Igenlőleg felelt.

— Hát odavaló?

— Dehogy, — mondá, — egy nagyságát vittem reggel oda és mindjárt vissza is jöttünk. Csak a vidéket akarta látni.

— És hol lakik itt az az urhölgy? — kérdeztem merészen.

— Nem tudom, — felelte, — itt leszállt és elment. De hogy merre, nem ügyeltem.

— **A megyei pénztárak visszahelyezése.** *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszter a belügyi reformokra vonatkozó memorandumában, a melyet a király elé terjesztett, elsőnek a vármegyei számvevőségek és a pénztárak államosítását kimondó törvénycikk megsemmisítését és a megyei pénztáraknak az önkormányzatba való visszahelyezését állapítja meg. *Andrássy* gróf a törvényt 1907. január hó 1-én akarja életbeléptetni. Az is annak az előjele, hogy a miniszter már leiratot intézett *Solymássy* Ágost pénzügyigazgatóhoz, a *járási számvevők* kinevezési ügyében.

— **Mikor soroznak?** A honvédelmi miniszter rendelete folytán, ez évben a második fősorozások *október hó 10-től november 30-ig* lesznek. Hogy nálunk mikor lesz a sorozás, az még nincs megállapítva. Miután *Gabsovits* Károly főjegyző hosszabb szabadságon van és az alispán az időben alig hagyhatja el a megye székhelyét, ennél fogva a polgári elnöki tisztségeket az egyes járásokban másokkal töltik be. Így például a a szigetvári fősorozásnál dr. *Kriszt* Béla, Bareson pedig dr. *Piszár* Antal törvhat. bizottsági tagok lesznek a polgári elnökök.

— **Tűzvész.** Baresról jelentik lapunknak, hogy ott a m. vasárnap délután tűzvész keletkezett. Daczára annak, hogy a tűzoltók és a lakóság a legnagyobb buzgalmat fejtették ki az oltásnál, mégis két lakóház, nyole pajta, 6 istálló és egyéb melléképületek lettek a lángok martalékává. A tüzet csak nagynehezen birták eloltani. Az épületek nagyobb része biztosítva volt s így a kár részben megtérül.

— **Olcsóbb lesz a telefon.** Már régebben szó volt arról, hogy a telefon árát leszállítják. Mint jó helyről értesülünk, a kereskedelmi miniszteriumban most dolgozzák ki az erre vonatkozó törvényjavaslatot, amelyet *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter már októberben terjeszt a képviselőház elé. Az új olcsó telefonszabás legalább is oly változást fog előidézni, mint annak idején a vasuti zónadiszabás.

Megköszöntem a felvilágosítást s egyenest a nagyszálló éttermébe mentem. Szétnéztem, de az asszonyt nem láttam.

Ebéd után sétára indultam. Nézelődtem erre arra, a szép barna asszonyt sehol se fedeztem fel.

Este hat óra lett s kutatásaim még mindig eredménytelenek voltak. A sétányok már élénkület kezdtek, kisebb-nagyobb csoportok verődtek össze, vidáman csevegve. Tul, a hegyek mögött lassan lebukott a nap.

Egyszerre a sétány végén, amint körüljártattam a szeméimet egy karesu nőalak tűnt fel. Egyedül volt.

— Ez ő! — villant át az agyamon.

Lassu léptekkel közeledtem a magános hölgy felé.

Ő volt, most már bizony megismertem. Könnyű esipke ruha volt rajta.

A szívem hangosan dobogott. Ugy éreztem magam, mint a kinek lámpaláza van. Két lépésnyire tőle, megemeltem a kalapomat.

Csodálkozva nézett rám.

— Boesánat, asszonyom, — szóltam — ön ma Csorbatóról jövet, kiejtett valamit a kocsijából. Boldognak érzem magam, hogy

Az égő borszesz végig ömlött a szegény asszony ruháján ki annyira megijedt, hogy magával tehetetlen volt s mint egy égő fálya rohant ki a folyósóra.

Az örnagy és leánya kik az udvaron időztek a rémes sikoltásra beszaladtak s borzalmas látvány tárult szemük elé, mert ott futkosott a lángban álló gazdaasszony. Erre apa és leánya pár kanna vízzel leöntötték a szerencsétlen teremtést, ki iszonyu égési sebektől borítva rogyott össze a folyosón.

A súlyosan összeégett asszonyt ágyba fektették és Carola kisasszony hűségesen ápolta. Lakócsára üzentek dr. Kerekes Pál orvoshoz néhány munkással, kik elfelejtették az orvost a beteghez küldeni. A szegény asszony pedig borzasztóan szenvedett. Végre szerdán reggel megérkezett a körorvos, ki csak akkor vett tudomást a szerencsétlenségről.

Amint a házbellekkel a szobába lépett, ott találták a padlón fekvő a szerencsétlen házvezetőnőt élettelenül. Valószínű, hogy egy örízetlen pillanatban irtózatot kinjaiban ledobta magát az ágyról. Az esetről jelentést tettek a szigetvári kir. járásbírósnál. A bíróság a vizsgálatot nyomban meg is ejtette s miután kétségtelenül be van bizonyítva a tüzhatal, a boncolást mellőzték.

Nem győzzük eléggé hangsúlyozni, hogy a nap-nap után ismétlődő hasonló szerencsétlenségek szolgáljanak például asszonyainknak és mindenkinek, hogy a gyorsforraló kezelésénél ügyeljének, nehogy könnyelműség és vigyázatlanság által ilyen borzasztó sorsra jussanak mint e boldogtalan házvezetőnő, ki a lángokban lelta halálát.

Tarka krónika.

— Szórakozottság. — Furfangos borívó. —
— Jótékony intézmény. —

Egy aglegény barátunk, ki nem rég házasságot kötött, a következőképp járt amint hazament a napokban:

A fiatal asszony: Kedves apuskám, miért nem jöttél haza idejében ebédre?

Férj: Bocssás meg édesem, egészen elfelejtettem hogy megnősültem. (Megtörtént).

Egy szigeti jómódu polgár, ki nap-nap utábeszokott rugni és gyakran iszik hitelbe és pedig nagyokat, mert az asszonytól van a pénz, úgy próbált kifogni rajt, hogy ismerősit sorba megpumpolta. Természetesen vissza nem fizetett egy fillért sem. Ere a hitelezők mind az asszonyt rohanták meg. A szegény asszony sirva ment haza a napokban és korholta részeges férjét, s végül így fakadt ki:—Ha felnem hagysz az ivással és még annyi adósságot eszálász hozzá, hát vagy fölakasztom magam, vagy a kutba ugrom.

A férj erre látszólag elszomorodott és elment. Kis idő múlva beállt a három szomszédjával. S így szól. — Látod asszony azért hívtam át a szomszédokat, hogy mielőtt öngyilkos leszel, csinálj végrendeletet és mindent hagyj nekem, akkor nem kell busulnod, — ők lesznek tehát a végrendeleti tanúk.

Természetesen az asszony csak hülledezett erre, de mikor magához tért, patáliját csapott s kikergette a furfangos borívó férjét a végrendeleti tanúkkal együtt. (Megtörtént).

A multkorában a vasuti vendéglők egynevezett „Kodliczió“ asztaltársaságában, szokás szerint élénk diskurzus folyt a mi kedves Ernő bátyánk elnöklése alatt. Sorba szóba kerültek az eré-

nyes és erkölcsös kompániában az irgalmasság cselekedetei; a jótékony intézetek, mint például a Nőegylet, kórház stb.

Egyszerre azonban csak közbe szól egész komolysággal a mi derék adótárnokunk és kivágja a rezet, — mondván, hogy a felsorolt jótékony egyletek egyenként és összevéve mind semmik a *M. kir. adóhivatalhoz* képest, mert az a legjótékonyabb intézmény e hazában. S ezen állítását még manapság is fenntartja. Hogy a társaság ezt elhitte-e? — az már mellékes. (Megtörtént.)

GSARNOK.

Az utca sarkon.

— Párisi megfigyelések. —

A Madeleine-templom előtt történt.

Egy féllábu koldus, hóna alá kapva a mankóját, hihetetlen sebességgel menekült; nyomában pedig az üldözője, akit a mellén függő táblácska siketnémanak hirdetett, éktelenül kiáltozott utána:

— Tolvaj! fogjátok meg!

A meglepett járőkelők hangos kacagással nézték a megszólalt némát és a gyorslábu nyomoreköt, akinek egyszerre kinőtt mind a két lába. A rendőr aztán elfogta mind a kettőt. A perpatvarnak a kerületi rendőrbiztosnál volt folytatása.

— Tolvaj! pfuj! szégyeld magad, meglopni a kollégádat! — kiáltozott a siketnéma szakadatlanul.

— Mi az, hát maga beszélni is tud? — csodálkozott a rendőrbiztos.

— Az mellékes, megfizetem a bírságot, hiszen mindössze tíz frank jár érte, hanem adja vissza a százasomat, — felelte a siketnéma, letépve a melléről a táblácskát.

Az izgalom csillapultával a siketnéma megmagyarázta a háborúság okát.

Ez a féllábu már évek óta mellett áll a templomajtóban. Elég ostoba voltam elárulni neki, hogy a pénzemet a kabátom szárnyába varrva viselem magamnál. Ma egy kissé elálmosodtam a helyemen s amint épen szundikáltam, észrevettem, hogy a féllábu fölmeteszte a kabátom szárnyát és kilopott abból egy bankót. Bizonyosan százas volt. Tessék csak átkutatni a tolvaj zsebét.

A rendőrbiztos teljesítette a kérést és meg is találta a bankót. Csak ötven frankos volt, amit a féllábu ellopott a kollégájától. Hanem aztán Millett rendőrbiztos kíváncsi volt arra, hogy mi van még a meglopott koldus kabátjában. Ez a vizsgálat már nagyobb ellenállásra talált. A mikor tíz perccel később a teljesen fölfejtett kabátbélésben szemlét tartott, egész tekintélyes vagyonra bukkant: 4750 frank aranyban és bankjegyekben volt a koldus rongyai között.

Természetesen mind a két műkoldustól megvonták az engedélyt és meg is büntették őket.

Ez az epizód ismét felidézi a világáros koldusairól keringő véleményeket. Annyi bizonyos, hogy sok koldus gazdagabb annál, akitől alamizsnát kér. A világ fővárosaiban nem is rossz foglalkozás a koldulás.

Legrendszeresebb a párisi koldusok szövetkezete. Az utca sarki könnyörületesség e vállalkozói kitűnően szervezett szövetkezetet

tartanak fenn, sőt van szaklapjuk is. Ez a koldus szaklap kitűnő tájékoztatót nyújt arról, hogy mennyit keres a párisi koldus.

A francia fővárosban természetesen nem mindegyik hely egyenlően jó a koldulásra. Legjövedelmezőbb pontok a Madeleine-templom ajtaja, továbbá az arisztokrata negyedbéli St.-Germain de l'Auxerrois kapuja, ahol a koldus napi átlagos keresete 10—15 frank. Pompás hely még az Operaház előtt levő térség is. Hanem a legnagyobb jövedelmek nem az utcasarkon ácsorgó kéregetőké; az, aki házról-házra járva koldul, jóval többet keres. A hivatalos koldusújság erre nézve is tájékoztatót nyújt az előfizetőinek, böles tanácsokat ad és időnkint közli azoknak a párisi polgároknak a nevét, akik adakozók; a nevek és lakcím mellett még azt az összeget is közli a lap, amit az illető adni szokott.

A koldusok társadalmában első helyen állnak a művész-koldusok: vagyis azok, akik az éjjeli kávéházakban járnak-kelnek és mindenféle ötlettel keltenek kacajt, hogy aztán a hálás nevetőtől alamizsnát kérjenek. Olykor igazán meglepően kiesztelt tréfákkal találkozunk s ezeket a tréfa-ötleteket szintén a koldus újság nyújtja az előfizetőinek.

Legérdekesebb része azonban ennek a különös hirlapnak a hirdetési rovata. Az egyik hirdetésben tengerparti nyaralóra keres üzlettársat egy vakember, aki hajlandónak nyilatkozik mindkettőjük költségeit fedezni. Egy másik vak ember napi ellátást kínál egy kis leánynak, aki énekelni tud. Végül a legklasszikusabb egy — házassági ajánlat, amelyben egy csonkalábu évi 1200 frank jövedelemmel dicsekedve, feleséget keres, aki főzni tud.

A szaklapból tudjuk meg azt is, hogy egy-egy koldus-állomáshelynek, vagyis utcasaroknak milyen tekintélyes az értéke. Mostanában árverezték el az Avenue de l'Opera sarkán levő hatóságilag engedélyezett helyet. Akié eddig volt, nyugalomba vonult, mert megrongált egészsége nem bír dacolni az időjárás viszontagságaival. Helyét nyolcszáz frankért adta el egy koldustársának, aki a külvárosból került a belváros szívébe koldus-arisztokratának.

NYILT-TÉR.

Ezen rovat alatt közöltökért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Nyilatkozat.

Alulírott ezennel kinyilatkoztatom, hogy azon állításomat, mely szerint *Morgenstern Ignác* ur kóser hús helyett tréflit adott volna, — téves információ alapján tettem — és azt visszavonom.

Schön Mór.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint

Árak 50 kilogramonként értetődnek,

Szigetvár, 1906. augusztus 10-én.

Buza új — K. 6 60 6 80

Rozs „ — 5 20 5 40

Árpa „ — 5 — 6 —

Zab „ — 6 — 6 20

Tengeri ó — 6 — 7 —

Bab — — — —

Kiadja a szerkesztőség.

